

LYXA VARDAGEN MED LÄCKER DESSERT MED BÄR & FROSTING

19 JANUARI 2025
AFTONBLADET

**NU
VARANNAN
SÖNDAG!**

 **STICKA
SMARTA VÄSKAN
AV RESTGARNER**

Retro

**PRYLARNA
SOM KAN
BLI RIKTIGT
HETA I ÅR**

*Lottie
Tipsar* **FYNDA
SOMMARENS
SOLRESA**

VIVECA STEN OM NYA BOKEN, ÄLDREVÅRDEN OCH FAMILJEN:

**'Det är ingen
tvekan om vem
som bestämmer'**

Christer Sjögren:
Bara jag nämner
det blir det en
löpsedel

KRIM: DÅ FÖRVANDLADES ULLARED TILL EN KRIGSSKÅDEPLATS

- Inga vimsiga tanter eller sura gubbar

MINSTA JULEN NÄGONSIN | år firade Viveca Sten jul med make, ett av tre barn, svåger och katten Thetis i vinterbostaden i Åre.

I Viveca Stens nya bok tar hon upp ett nytt samhällsproblem: äldres utsatthet.

- Jag har kämpat med hur jag framställt dem. Äldringarna fick inte bli vimsiga gamla tanter och sura gamla gubbar, säger hon.

I tio miljoner sålda böcker har Viveca Sten pendlat mellan skärgräslivet i Sandhamn och Åres fjällvärld. Stockholm i december: räreare än rätt. Åre i december: en saga.

Det konstaterar Viveca Sten medan hon kränger av sig vinterjackan inne i hotellbarnens värme någon vecka före jul.

Hon kommer direkt från ett möte på förlaget Forum och inleder med en monolog som turistryvän i Jämtland skulle jubla över.

Fast under pandemin

Det var när hon blev fast i just Åre under pandemin som hon i smyg skrev "Offermakaren" som skulle leda till en ny bokseriessuccé. Men inte bara det.

Med en ofrivilliga långvistelsen i fjällhuset inledde Viveca och hennes man Lennart en helt ny

Senaste boken heter "Benådaren".

Viveca Sten har varit noga med hur hon beskriver de

livsstil. Inför julen är väskorna alltid många och packade.

-Vi stannar i Åre till påsk. Maken tar oftast bilen och jag och katten flyger. Tidigare var det alltid så trist att stänga ute i Sandhamn, man visste att det som väntade var mörker och depp längtar vi i stället till Åre och snön och ljuset.

Viveca Sten, i grunden jurist, är en av våra mest populära deckarförfattare. Sedan debut 2008 med kriminalromanen "I de lugnaste vatten" har hon gett ut ytterligare tio böcker i serien *Morden i Sandhamn* och är inne på sin femte i *Åremorden*.

-Jag är helt opålitlig. Jag sa att det skulle bli tre Sandhamnsböcker. Sedan blev det tre till och sedan fyra till och en novell. Åremorden planerade jag för tre, men skrev sedan på för tre till, så tro inte en sekund på vad jag säger!
Vilket moment är bäst och sämst med författarjobbet?

-Jag har svårt att skriva början, det är ungefär som före ett mara-

tonlopp. Man vet att man har 42 km framför sig. Första milen är så där. Efter en mil till flyter det bra. Sedan "Fasen, bara tolv kilometer kvar...". De sista 150 sidorna är alltid ett rent nöje.

Skrivkramp har hon slupit, eller snarare motat bort.

-Då skriver man ändå. En dålig text kan du ju alltid redigera till bättre.

Allt går desto smidigare om man har en skrivkompis. Hennes förra hette Mischa och blev 14 lurviga år. Nu är Viveca matte till lilla Thetis som följer henne som en skugga. Tvättstugan, oj, där är Thetis. Bokhyllan? Thetis ligger där. På datorns tangentbord: Thetis.

"Thetis bestämmer"

Hur mycket Viveca än älskar både Sandhamn och Åre så är hemma där katten för tillfället befinner sig.

-Det är ingen tvekan om vem som bestämmer. Och jag har insett att jag och maken är mycket bättre som par tack vare katten. Om han är jättegullig mot Thetis, då blir jag lite nykär.

Viveca Sten varvar gärna det personliga och det professionella. Huvudsaken är att vara äkta. Och att manusen känns realistiska.

Aktuella "Benådaren" utspelar sig även den med en fond av snötyngha fjällstugor, iskristaller och värmande brasor. Men huvudpersonerna, polisen Hanna Ahlander och kollegan Daniel Lindskog, har ingen tid att luta sig tillbaka.

Plötsligt börjar en rad mystiska dödsfall drabba äldre i Åretrakten och utredningen har tiden emot sig. Går en så kallad barmhärtighetsmördare fri i fjällbyarna?

Utän att avslöja för mycket så hamnar hemtjänsten under lupp. Berättat

-Jag skriver inte en bok för att belysa ett tema, i första hand är det en berättelse. Men jag har en röst som författare och jag har skrivit om trafficking och våld i nära relationer. Ibland när man frammer genom fiction är i debattartikel.

Många kommer att få en klump i magen av boken. De flesta har en äldre anhörig att relatera till.
-Ja, och jag kände också mycket för ämnet. Min mamma gick

bort 2019 och min pappa 2020. Det var massor av hemtjänst och jag har länge burit på tanken om ut-sattheten. Mamma bodde i Stockholm vilket jag tror är sämre. På mindre platser känner alla varandra men här bytte vi utförare gång på gång och inget blev bättre. Någon stal, någon bad om pengar, och ett exempel i boken är från min mamma. Hon hade sagt till sin vårdare att hon ville ha en kopp te och kände sedan att det luktade bränt. Vårdaren hade tagit en plastletermos och ställt på plattan. När det var duschdag hände det att man skickade en kille och sedan läste man inte dörrarna.

Viveca Sten suckar när hon minns tillbaka på de tunga åren som anhörig. Sedan lyser hon upp igen, för det finns gott om goda exempel.

"Hemskt gulliga"

Under researcharbetet fick hon följa med hemtjänsten i Åre.

-De var hemskt gulliga. De äldre blev naturligtvis tillfrågade innan jag hälsade på och många tyckte att det var roligt. Alla var olika. Hos någon låg det fina, vir-

Viveca Sten om ...

... att åka off-pist?

– Jag älskar det men avhåller mig numera. Jag råkade ut för en allvarlig skada förra vintern och bröt benet i tusen bitar men i dag kan jag i stort sett göra allt igen, till och med alla yogapositioner.

... motivationen efter så många år av framgång som författare?

– Det är att jag älskar mina karaktärer och är lika nyfiken som läsarna på hur det ska gå för Hanna och Daniel i Åre.

... att förnya sina vigselloften?

– Vi gjorde det i Italien i slutet av oktober. Jag trodde inte att jag skulle bli så röd men det var oerhört fint. Min svägers sjöng Ave Maria och min man hade låtit en florist återskapa min bröllopsbukett. Det var en så gullig gest. Världen är inte så roligt just nu och vi är i en ålder när vi går på begravingar. Man måste också passa på att göra fina och varma saker i den lilla världen. Bejaka kärleken och vänskapen och njuta av god mat.

Med maken.

Foto: KARIN TÖRNBLÖM

Namn: Viveca Sten.

Ålder: 65.

Gör: Författare.

Bor: I Danderyd, på Sandhamn och i Åre.

Familj: Maken Lennart, tre utflugna barn och katten Thetis.

Bakgrund: Jurist och förhandlingsexpert. Flerfaldigt prisbelönad för sina boksuccéer Sandhamnsorden som också filmatiserats och Åremordet som ska filmatiseras.

Aktuellt: Med "Benådaren", femte delen i Åremorden (Forum).

Foto: NICLAS VESTFJELL/PRESSBLID

äldre i boken "Benådaren"

” Jag har läst mycket om trauman och ibland är mitt skrivande som självtterapi, för saker jag kanske själv behövt bearbeta

kade dukar på borden och någon hade bara spånplattor på golvet. Men gemensamt var att de flesta var väldigt ensamma och väldigt låtta offer för onda avsikter.

"Opassande känslor"

Bokens två poliser har, förutom brottsutredningarna, även privata problem att brottas med.

– Ja, Daniel har målat in sig i ett hörn, han har opassande känslor för Hanna och för att maskera sina känslor blir han kortbuggen och irriterad så att det inte ska finnas någon risk för missförstånd. Och sedan eskalerar allt. Jag älskar relationer. Mina böcker är mycket mer relationsdrivna än plot-driv-

na. Kanske är det därför de är populära, för att de är av kött och blod. Jag jobbar jättemycket med gestaltning, att det ska kännas äkta. Men ibland vet man ju inte riktigt själv varför man gör något.

Vad har dessa djupdykningar i böckernas relationer lärt dig om dina egna relationer?

– Bra fråga. Jag har läst mycket om trauman och ibland är mitt skrivande som självtterapi, för saker jag kanske själv behövt bearbeta. Då skriver jag in bearbetningen i karaktärerna.

Högsta betyg

Läsarna har gett "Benådaren" höga betyg på strömningstjänsterna men Viveca Sten var långt ifrån nöjd med sin första version. – Den här boken var extremt svår att skriva. Jag var så missnöjd med den och sa till förlaget "Ni måste vara ärliga: Håller den måttet?".

Svaret blev, så klart, ja. Men ett helt perspektiv plockades bort.

– Häftigt ströks. Jag fick skriva om 100 sidor totalt men det som gick till tryck är jag nöjd med.

Har du aldrig passat på att i

någon bok ta livet av någon du retat dig på i verkligheten?

– Nej, men kanske har jag gett en känga åt någon, ingen nämnd eller glömd.

"Tar tid att pottråna folk"

Deckarförfattarinnan tar en klunk te och funderar en stund.

– Och någon har kanske märkt det. I Sandhamnsböckerna finns en sed, att man ska kunna gå runt stränderna utan hinder. Sedan har det hänt att nya ägare till strandfastigheter tycker att det ska sättas upp staket och det blir bråk. Vi brukar säga att det tar fem-sex år att pottråna folk. Kanhända att jag lite diskret påpekat att man inte vinner stilpoäng på ön om man stänger stranden. En gång var det någon som kände sig utpekad och som skickade ett sändebud som gick på min man. Då sa Lennart

"Vet du vad, för det första skriver min fru inte in mig om riktiga personer, men om din kompis känner sig så utpekad så ska han kanske fråga sig varför." Det tyckte jag var ett bra svar.

Britt Peruzzi
britt.peruzzi@aftonbladet.se

INGALILL VÄLJER

Här är de fyra bästa böckerna just nu

Ingallil Mosander är Aftonbladets bokskribent.

Min man
Maud Ventura
Sekwa

Briljant om besatthet

THRILLER Hon vill att deras äktenskap ska vara perfekt. Därför bestraffar hon i hemlighet sin man när hon tycker att han inte visat henne tillräckligt med kärlek.

Till den dag hon inser att hon gått för långt. En briljant roman om besatthet. Jag läser fascinerat sida upp och sida ner fram till slutet som är så infernaliskt och raffinerat att man hisnar. Belönad med en rad prestigefyllda priser, bland annat en Dagger Award.

Steget före
Joakim Palmkvist
Forum

Spännande skildring

REPORTAGE Den spanska pressen döpte dem till Los Suecos och beskrev dem som den mest blodigaste grupp yrkesmördare som någonsin drabbat Costa del Sol. Några unga yrkeskriminella män från

Malmö med beställningsmord som specialitet flyttar sin verksamhet till trakten runt Marbella. Författaren har under 20 år följt brottsutvecklingen i Sydsvetrike och har skrivit en väl underbyggd, spännande skildring av en värld, där människovärde inte existerar.

Samtal med en nötväcka
Björn von Rosen
Bakhall

Rakt in i hjärtat

NYUT-GÅVA En underbar

liten bok om relationen mellan konstnären och författaren Björn von Rosen och en nötväcka. Under nio år kom hon varje dag flygande och åt nötter ur hans hand. Han berättar hur deras vänskap sakta växer fram och någon form av informationsutbyte uppstår. Boken är också en mästerlig naturskildring med insiktsfulla funderingar om människor och djur. En läsupplevelse som gick rakt in i mitt hjärta.

Lejonflock
Linda Jones
Bonnier Carlsen

TONÅR Killarna på högstadiet är veder-
värdiga. De hotar, hånar, knuffar och skriker könsord till tjejerna. Tills tjejerna en dag bestämmer sig för att slå tillbaka. De väljer ut några av de värsta plågoandarna och iscensätter en gruvlig hämnd. Men varför känns det då inte så bra efteråt? En

dagsaktuell, lysande uppväxtskildring, skriven med perfekt gehör. Författaren är flerfaldigt prisbelönad och har varit Augustprisnominerad.

Perfekt gehör

Missa inte...

... att min favorit Chimamanda Ngozi Adichie i vår kommer med "Drömytning", en roman om fyra kvinnor, deras kärlek, längtan och drömmar.

Foto: IT